

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา จะสังเกตเห็นได้ชัดเจนถึงการเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อม สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง รวมถึงระบบการจัดการศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างจะรวดเร็วแผ่ขยายขอบเขตเป็นวงกว้าง อันเป็นผลจากการขยายตัวของโลกาภิวัตน์ (Globalization) องค์ประกอบส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงมีผลสืบเนื่องมาจากพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT-information Technology) เป็นยุคแห่งดิจิทัล (Digital) ทุกอย่างถูกกำหนดด้วยความเร็ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อองค์การของรัฐและเอกชนไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็ก กลาง หรือใหญ่ ล้วนแล้วแต่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้น จึงมีความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากต้องการอยู่รอดในการเผชิญกับการท้าทายของทศวรรษใหม่ ด้วยการเร่งเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพขององค์การด้วยแนวทางการบริหารจัดการไม่เว้นแม้แต่การบริหารจัดการทางการศึกษา เช่น การบริหารจัดการโรงเรียนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategies Management) จึงถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะตอบสนองต่อทิศทางดังกล่าว (ถวิล มาตรเลียม, 2545, หน้า 203)

ตามนัยของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางของการบริหารจัดการที่โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) กล่าวคือ สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ที่สนองตอบต่อความต้องการของผู้รับบริการและชุมชนโดยรอบภายใต้กรอบนโยบายและแผนงานที่กระทรวงและเขตพื้นที่การศึกษากำหนด โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ ทั้งนี้ ต้องดำเนินงานด้วยความโปร่งใส

และเปิดโอกาสให้สังคมตรวจสอบได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ ถวิล มาตรฐานเยี่ยม (2545, หน้า 205) กล่าวว่า การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ต้องการความร่วมมือ (Cooperation) และการมีส่วนร่วม (Participation) ของสมาชิกโรงเรียนทั้งมวล และต้องการภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะเป็นแรงผลักดันและเสริมสร้างพลังศักยภาพขับเคลื่อนกลไกการปฏิบัติงานไปในทิศทางที่จะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนและความสำเร็จของการพัฒนานักเรียนให้บรรลุความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา (เสาวนิตย์ชัยมุสิก, 2544, หน้า 6)

กระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 6) ได้กำหนดไว้ว่า การวางแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจะดำเนินไปได้อย่างดี เมื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกันตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการทำงาน มีความพึงพอใจในงานที่เกิดจากความสำเร็จสมบูรณ์ของผลงานที่ปรากฏในโรงเรียน รวมทั้งการได้เรียนรู้จนสามารถขยายบทบาทการทำงานของตนเองได้กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะเป็นหนทางในการสร้างเสริมประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในตำแหน่งหน้าที่การงานของบุคลากรในโรงเรียนให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ชาญชัย อาจิสมาจาร (2542, หน้า 49-51) กล่าวว่า การที่มนุษย์แสดงออกในสิ่งที่เขารู้แนวความคิดที่เขามีเจตคติต่อตัวเองและคนอื่น เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่มีพลังมากที่สุด ผู้บริหารที่ฉลาดจะพยายามหลอมค่านิยมและเจตคติเข้าด้วยกัน เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของบุคลากรเจตคติของบุคลากรทางการร่วมมือทำงานจะเป็นสิ่งกำหนดลักษณะกระบวนการบริหาร การร่วมมืออย่างจริงจังจะนำไปสู่ข้อผูกพันเพิ่มแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ได้ดีขึ้น ผู้บริหารจะได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยแสดงออกในด้านความร่วมมือ ความมั่นใจ และการชมเชยต่อทุกคนภาวะผู้นำ ที่มีประสิทธิผลจะพบได้จากความเข้าใจในความคิด อารมณ์ ความต้องการ ความมั่นใจซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 39) ได้กำหนดไว้ว่า ครูเป็นผู้ปฏิบัติในโรงเรียนต้องเข้าใจแนวคิด หลักการในการพัฒนาคุณภาพเช่นเดียวกับผู้บริหาร ซึ่งเป็นภาระของผู้บริหารที่จะต้องเป็นผู้ชี้แจงทำ ความเข้าใจ เห็นประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพ ให้ความร่วมมืออย่างเต็มใจและให้ความร่วมมือในการนำผลการประเมินกิจกรรมไปใช้ตามบทบาทหน้าที่ของตนส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้อื่นที่ไม่เข้าใจได้เข้าใจ ดังนั้น กลุ่มครู-อาจารย์ จึงเป็นกลุ่มที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพื่อให้งานสำเร็จผล

จะเห็นได้ว่า การบริหารโรงเรียนแบบทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีผลทำให้ครูผู้สอนตระหนักในความสำคัญ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น เพราะมีโอกาสร่วมคิด ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติงานกับทุกฝ่ายทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีเป้าหมายแผนการทำงาน และระบบงานชัดเจนคล่องตัว มีขวัญกำลังใจ และมีความสุขกับการทำงาน เพราะได้รับการส่งเสริม ทั้งด้านการพัฒนาตนเองพัฒนางาน และความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 43) ถือเป็นหลักการว่าความ ต้องการอันใหญ่หลวงของสังคมที่ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำทางวิชาการ สนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู การเปิดโอกาสฝึกฝนและพัฒนาครู-อาจารย์ และนักเรียน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญของโรงเรียนอันเป็นการ กระจายอำนาจความรับผิดชอบความผูกพัน และความรู้สึกเป็นเจ้าของการเปิดโอกาสให้มีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำ งานการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดทีมงาน เรียนรู้ทางวิชาชีพที่จะสร้างความเข้มแข็งและความสำเร็จในการพัฒนาการเรียนการสอน ของโรงเรียน

การศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูพบว่า มีปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศ ขาดการจัดเอกสารที่เป็นระบบ เกณฑ์มาตรฐานการศึกษายังไม่คำนึงถึงสภาพนักเรียน ครอบครัวยุทธศาสตร์และสังคม ไม่น่าผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาในการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องขาดการสนับสนุนการปฏิบัติงานแผนโครงการ/กิจกรรม การไม่มีการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่องด้านบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ครูบางส่วนยังขาดการ มีส่วนร่วมในการรายงานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาไม่เป็นอย่างต่อเนื่องส่วนข้อเสนอแนะ ควรมีการติดตามและนำข้อมูลมาปรับใช้ อย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถตรงตามเป้าหมาย ให้มีการประชุม วางแผนร่วมกัน เพื่อรับทราบและสรุปการทำงานที่ได้ปฏิบัติผ่านมาให้มีการตรวจสอบ ประเมินผลจากการทำกิจกรรม โครงการทุกครั้งเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุง นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (จิรภา เพชรสงคราม, 2554, หน้า 57)

จากการได้ศึกษาคู่มือการตรวจสอบและประเมินสถานศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 58-59) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่บ่งชี้

ความสำเร็จของโรงเรียนและผู้บริหาร ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการจัดการและการบริหารโรงเรียน ทำอย่างไรที่จะทำ ให้ผู้เรียนมีคุณภาพกระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 26) ได้กำหนดไว้ว่า ความเจริญก้าวหน้าภายในสถานศึกษาขึ้นกับบุคลากรในสถานศึกษานั้นๆ ทั้งนี้ แม้ว่าโรงเรียนจะมีอาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้าง หลักสูตรแบบเรียน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ ที่ดีมีคุณภาพเพียงใดก็ตาม สิ่งเหล่านี้จะไม่มี ความหมาย ถ้าคนที่ใช้ขาดศักยภาพ ความตั้งใจ หรือความพอใจที่จะให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถต้องกระจายอำนาจตัดสินใจให้กับครูในโรงเรียน เพื่อครูจะได้ไม่ถูกครอบงำ ทางความคิด มีอิสระ สามารถคิดริเริ่มนวัตกรรม การสอนใหม่ๆ ได้ ผู้เรียนก็จะมีอิสระทางความคิด รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเป็นการให้ อิสระทางปัญญาแก่ครูและนักเรียน แม้การกระจายอำนาจอย่างสมบูรณ์แบบยังไม่อาจทำได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับ แต่ขณะนี้ผู้บริหารสถานศึกษาหลายแห่งจัดให้มีระบบ "โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่" (Schools within School) โดยมอบอำนาจในการตัดสินใจ ให้กับครูทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การพิจารณาความดีความชอบ และจัดให้มีเครือข่าย ผู้ปกครองในทุกระดับ เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาที่ทำให้ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนต่อไป รุ่ง แก้วแดง (2546, หน้า 65-66) กล่าวว่า สอดคล้องกับ งานวิจัยของ คำตา ราชมณี (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ของครูโรงเรียน ซึ่งพบว่า ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารในงานบริหารทุกงานในระดับ มาก ครู ผู้บริหารและวิธีการบริหาร ไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการมีส่วนร่วมของครูมากนัก ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน การตัดสินใจโดยและให้ความสำคัญกับงาน วิชาการมากที่สุด ทำให้ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นไปตามแผนการปฏิบัติการ มากที่สุด

มานพ ไตรโยธี (2552, หน้า 105) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคล ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านปัจจัยจูงใจ ด้านปัจจัยค้ำจุน และโดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยุคตันทน์ หวานฉ่ำ (2555, หน้า 101) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการพัฒนา สนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในจังหวัดสกลนครต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในปัจจุบันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียนอยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามอายุ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

6. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

7. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในปัจจุบันอยู่ในระดับใด

8. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

9. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามอายุ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

10. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

11. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

12. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

13. การมีส่วนร่วมของครูมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศ

3. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามอายุ

4. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามระดับการศึกษา

5. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

6. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

7. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

8. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศ

9. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามอายุ

10. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามระดับการศึกษา

11. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

12. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

13. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

14. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในปัจจุบันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน
3. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามอายุ แตกต่างกัน
4. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน
5. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน
6. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกัน
7. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก
8. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน
9. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามอายุ แตกต่างกัน
10. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน
11. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน
12. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกัน
13. การมีส่วนร่วมของครูมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์และลดความขัดแย้งกับบุคลากรในโรงเรียนและปรับปรุงการบริหารงานร่วมกับบุคลากร

ในโรงเรียน

2. เป็นข้อมูลสำหรับบุคลากรของโรงเรียน ได้ใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงาน
ในหน้าที่ของตนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง
สามารถนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยพิจารณา
ปรับปรุงส่งเสริมให้ครูได้เข้ามามีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน

4. เป็นแนวทางในการส่งเสริมครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน
ในโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

1.1 การมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป

1.2 ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,926 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 320 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 อายุ

- 3.1.2.1 อายุต่ำกว่า 30 ปี
 - 3.1.2.2 อายุระหว่าง 31-45 ปี
 - 3.1.2.3 อายุมากกว่า 45 ปี
 - 3.1.3 ระดับการศึกษา
 - 3.1.3.1 ปริญญาตรี
 - 3.1.3.2 สูงกว่าปริญญาตรี
 - 3.1.4 ประสบการณ์การทำงาน
 - 3.1.4.1 1-10 ปี
 - 3.1.4.2 11-20 ปี
 - 3.1.4.3 มากกว่า 20 ปี
 - 3.1.5 ขนาดของโรงเรียน
 - 3.1.5.1 ขนาดเล็ก
 - 3.1.5.2 ขนาดกลาง
 - 3.1.5.3 ขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ
 - 3.2 ตัวแปรตาม
 - 3.2.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป
 - 3.2.2 ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป
 - 3.2.3 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
- ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2558 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2558

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิภาพในการบริหารในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภายใน และงานประชุมอบรมทางวิชาการเพื่อส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 การบริหารงบประมาณ หมายถึง การจัดทำ งบประมาณ การจัดทำ บัญชี การใช้จ่ายเงิน และการควบคุมการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการกิจกรรมที่กำหนดภายในระยะหนึ่ง สามารถตรวจสอบได้ โปร่งใส ให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3 การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับ บุคลากรในโรงเรียน นับตั้งแต่การสรรหา การมอบหมายงาน การพัฒนาการบำรุงขวัญ การให้ค่าตอบแทนการรักษาระเบียบวินัย การให้สวัสดิการ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน การพิจารณาความดีความชอบ การลงโทษ และการให้ออกจากงาน เพื่อให้ปัจจัยด้านบุคลากรขององค์การเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มี ประสิทธิภาพสูงสุดตลอดเวลา ซึ่งส่งผลสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์การ

1.4 การบริหารทั่วไป หมายถึง งานที่รวมเอาภารกิจหน้าที่ด้านย่อยๆ และไม้อาจจะจัดเข้าไว้ในภารกิจหน้าที่หลักใดๆ ได้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริมสนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของ บุคคล ชุมชน และองค์การที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

2. การมีส่วนร่วมของครู หมายถึง การที่ผู้อำนวยการโรงเรียนเปิดโอกาสให้ ครูได้ร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจในด้านการวางแผน ด้านการ ดำเนินงานหรือขั้นปฏิบัติ ด้านการประเมินผลงาน ด้านการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดในงานบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

3. ประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จตามที่ได้ วางเป้าหมาย ในการบริหารงานโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหาร งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

4. ครู หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23

5. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 และรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร

6. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ขนาดสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

6.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน

6.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน

6.3 โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน และขนาดใหญ่พิเศษมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 หมายถึง การที่ผู้วิจัยได้นำตัวแปรการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาพิจารณาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียน และร่วมเป็นแนวทางให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน พิจารณาให้ความเห็นชอบ